

Nyhedsbrev

[Bøtøvej 2A, 4873 Væggerløse tlf. 2144 0831](#)

info@marielyst-grundejerforening.dk
formand@marielyst-grundejerforening.dk
www.marielyst-grundejerforening.dk

Nyhedsbrev

8. årgang nr. 1 - april 2025

Tom Christiansen, Guldborgsund Forsyning (th), demonstrerer her, hvordan den lokale pumpestation ved Elkenøre Strand fungerer. (Foto: Flemming J. Mikkelsen)

Projekt for afledning af vand skudt i gang

Tirsdag den 8. april kl. 10:00.

På dette tidspunkt lød startskuddet foran velkomstcentret i Marielyst for det skitseprojekt, som Guldborgsund Kommune på grundejerforeningernes foranledning har sat i gang i sommerhusområderne i Marielyst og Gedesby. Der var hverken musik, bannere eller skåltaler den pågældende tirsdag, men derimod 25 repræsentanter for grundejerforeningerne, Landvindingslaget Bøtø Nor, Guldborgsund Kommune, Guldborgsund Forsyning og konsulentfirmaet Sweco, der bød hinanden velkommende for derefter at træde

ind i en af De Grønne Busser, som resten af dagen fragtede sine passagerer rundt til udvalgte steder i sommerhusområderne i Marielyst og Gedesby. Her fik deltagerne mulighed for i praksis at besigtige, hvilke løsninger til afvanding (og mangel på samme), der findes i de pågældende områder.

Første konkrete opgave

Busturen var den første konkrete opgave i det nye projekt til kortlægning af de problemer med afledning af regnvand og terrænnært grundvand, som især i vinteren 2024 prægede vores område i alvorlig grad.

Skitseprojektet udarbejdes i samarbejde med de 11 grundejerforeninger, og Marielyst Grundejerforening spiller en ledende rolle i det arbejde, som gerne skulle gøre os alle klogere på, hvordan en klimatilpasning i Marielyst Grundejerforenings område kan realiseres i form af bedre afledning af regnvand og det terrænnære grundvand.

Stigende vandmængder har i de senere år voldt grundejerne i området problemer i form af oversvømmede sommerhusgrunde og enkelte huse, hvor vandet er trængt i i disse.

På heldagsturen i Marielyst og Gedesby besøgte deltagerne grøfter og dræn og anden form for afvanding. Også de mindre pumpestationer, som findes langs Nord- og Sydkanalen, og som pumper vand fra grøfter og dræn ud i hovedkanalerne, blev nøje studeret. Lige som det blev til et besøg på hovedpumpestationen i Marrebæk, der i spidsbelastningsperioder pumper 10.400 liter vand i sekundet ud i Guldborgsund.

En kapacitet, som i fremtiden med øgede regnmængder og stigende terrænnært grundvand, formentlig ikke vil være tilstrækkelig, hvorfor et eventuelt kommende afvandingsprojekt kan komme til at inkludere en ny pumpestation med højere kapacitet. Også et besøg på rensningsanlægget i Marielyst blev det til, fordi spildevandet, når det har været igennem en rensningsproces, ledes ud i Nordkanalen.

Det er en sejr

Men startskuddet for skitseprojektet markederede også en lille sejr for grundejerforeningerne. Gennem det seneste års tid er grundejerne jævnligt mødtes med Guldborgsund Kommune, Guldborgsund Forsyning og konsulentfirmaet Sweco om afvandingsproblemer og hvordan et projekt kan gribes an.

Både kommune og forsyning havde oprindeligt lagt op til, at første del af det store projekt skulle fokusere på en præcisering af ansvaret for, hvilke aktører, der skulle gøre hvad. Altså en plan for, hvordan det fremtidige arbejde skal organiseres – blandt andet ønsker både kommune og forsyning i den anledning, at der etableres et selvstændigt afvandingslag, som skulle have det fulde ansvar for afledning af terrænnært grundvand.

Grundejerforeninger siger nej tak

Denne plan har de 11 grundejerforeninger i hele forløbet været modstandere af, og det er der gjort opmærksom på ved flere møder. Blandt andet mener grundejerforeningerne, at det er en uoverskuelig, og helt unødvendig dyr løsning at opbygge det, man kan kalde en mini-forsyning, når der allerede findes en forsyning i kommunalt regi.

Desuden er grundejerforeningerne også stærkt tilfredse med, at man vil udarbejde en organisationsplan med en ændret ansvarsfordeling inden man kender opgavens art og omfang. Grundejerforeningerne ønsker ligeledes, at Guldborgsund Forsyning, der har de nødvendige kompetencer og indsigt til at håndtere grundvandssænkning, skal påtage sig opgaven i Marielyst og Gedesby.

Vand var et meget udbredt fænomen i Marielyst i januar 2024, hvor dette foto er taget på Sølvlysvej. (Foto: Flemming J. Mikkelsen)

Grundejerforeningerne har arbejdet intenst på at få udarbejdet et skitseprojekt inden man tog fat på arbejdet med af præcisere ansvaret for afvandingen. Og den 2. december 2024 lykkedes det under et møde med borgmester Simon Hansen og udvalgsformand Jesper Blomberg, begge Guldborgsund Kommune, af nå frem til, at udarbejdelsen af skitseprojektet har første prioritet, og det er altså det, vi nu ser resultatet af.

Det er imidlertid endnu ikke lykket at overbevise nogen om, at Guldborg Forsyning skal påtage sig opgaven med afvanding i Marielyst og Gedesby. Der henvises til, at dette er ulovligt. Men forsyningen håndterer i dag allerede det terrænnære grundvand i form af de små, lokale pumpestationer, forsyningen drifter. Derfor arbejdes der ufortrødent videre med de hidtige krav fra grundejerforeningernes side.

Skitseprojektets indhold

Det nye skitseprojekt, udarbejdes af kommunen og forsyningen i et samarbejde med konsulentfirmaet Sweco. Gennem analyser af oversigtskort, terrænforhold, prøveboringer etc. vil man forsøge at tegne et billede af, hvor afvandingsproblemerne er størst og hvor man derfor hurtigst vil sætte ind med dræn, grøfter og anden afvanding. Denne proces vil blive tæt fulgt af en projektgruppe, hvor grundejerforeningerne selvfølgelig er repræsenteret.

Der vil også blive holdt en række enkelt-møder mellem projektledelsen og de enkelte grundejerforeninger, hvor alle får mulighed for at drøfte de ting, der er specifikke for vores område.

Hvis der derfor blandt jer medlemmer er nogle, der har erfaring med at denne slags projekter, opfordrer bestyrelsen til at man henvender sig til grundejerforeningen med deres viden. Henvendelse kan ske til formanden.

Grundejere ikke hørt

Guldborgsund Forsynings modstand mod at påtage sig det fulde ansvar for afvanding af Marielyst og Gedesby begrundes blandt andet med lovgivning. Som angiveligt skulle gøre det umuligt for forsyningen at påtage sig et ansvar for at håndtere afvandig af terrænnært grundvand.

Men et nyt lovforslag, der i øjeblikket behandles i Folketinget, betyder – hvis den vedtages – at forsyningen skal håndtere terrænnært grundvand i bymæssigt bebyggelse.

Loven omfatter imidlertid ikke tætbebyggede sommerhusområder, og derfor har de 11 grundejerforeninger, der arbejder med afvanding i Marielyst og Gedser, indsendt et høringssvar til Ligestillings- og Miljøministeriet, hvor vi går opmærksom på, at et område som vores med omkring 7.000 sommerhuse bør være omfattet af lovgivningen.

Appel til minister

Ved førstebehandlingen af lovforslaget, der ventes vedtaget inden Folketinget går på sommerferie, var der ikke taget hensyn til grundejerforeningernes ønske om, at lovgivningen skulle omfatte sommerhusområder.

Derfor har Marielyst Grundejerforening valgt at henvende sig til miljøminister Magnus Heunicke for at gøre ham opmærksom på vores ønsker. Og det urimelige i, at et tæt befolket område som Marielyst og Gedesby ikke er omfattet af lovforslaget.

Afvanding af Sydfalster har været behandlet på Teknik- klima- og miljøudvalgets møde i februar. Se referat her: <https://dagsordener.guldborgsund.dk/vis?Referat-Teknik%2C-Klima-og-Miljoeudvalget-d.25-02-2025-kl.13.00&id=0951b1fb-ea55-46b7-b890-a458bd2ceb43>

I den nye sommerhusudstyknig ved Sillestrup Øvej indgår nygravede grøfter som en naturlig del af afvandingen fra området. Måske vil vi se noget lignende i Marielyst Grundejerforenings område. (Foto: Flemming J. Mikkelsen)

Giv besked om grøfter

Har du kendskab til en grøft, der ikke læneger fungerer som som afledning af vand, bedes du venligst give grundejerforeningen besked om dette.

Oprensning af grøfter samt etablering af nye grøfter indgår som et vigtigt element i den afvandingsplan, som der i øjeblikket arbejdes med i Marielyst og Gedesby.

Gamle kort viser, at der har været rigtigt mange grøfter i området for mange år siden. Mange af disse grøfter er enten goet til eller blevet fyldt op. Øvelsen går nu ud på at finde nogle af disse grøfter og rense dem op, så vandet igen kan løbe frit der.

Derfor skal der herfra lyde en opfordring til dig om, at hvis du har kendskab til grøfter, der ikke længere fungerer, så giv grundejerforeningen besked. Bestyrelsen vil så i samarbejde med Guldborgsund Forsyning besigtige området for at vurdere, om grøfterne igen kan fritlægges.

Har du derfor kendskab til en gammel grøft, der ikke længere fungerer, så kontakt venligst grundejerforeningen på formand@marielyst-grundejerforening.dk eller via grundejerforeningens hjemmeside www.marielyst-grundejerforening.dk

Høringssvar til Miljø- og Ligestillingsministeriet

Kort før jul 2024 indgav 11 grundejerforeninger på Marielyst Grundejerforenings initiativ et høringssvar til Miljø- og Ligestillingsministeriet, hvor grundejerforeningerne gjorde opmærksom på, at et nyt lovforslag om terrænnært grundvand i byer også bør omfatte sammenhængende sommerhusområder. Indtil videre er grundejerforeningernes synspunkt ikke rigtigt blevet hørt, og Marielyst Grundejerforening har derfor anmodet om et møde med miljøminister Magnus Heunicke. Se det fulde høringssvar her:

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 25. december 2024

Høringssvar vedr. lovforslag om terrænnært grundvand j.nr. 2024 - 10898

(Høringssvaret er udarbejdet af 11 sommerhusgrundejerforeninger på Sydfalsters østkyst)

Sammenfatning: Sammenhængende sommerhusområder bør omfattes af ny lov

11 sommerhusgrundejerforeningerne på Sydfalster (jf. bilag A) anmoder hermed om, at et nyt lovforslag om håndtering af terrænnært grundvand "i byer" j. nr. 2024-10898 udvides til også at omfatte "og i sammenhængende sommerhusområder".

Også selv om disse områder kun er spildevandskloakerede og ikke allerede har håndtering af tag- og overfladevand, som det ellers fremhæves i det pågældende lovforslag som en forudsætning for at blive omfattet af den nye lov.

Sommerhusgrundejerforeningerne mener, baseret på egne erfaringer, at sammenhængende sommerhusområder – selv om disse områder har overfladevand til nedsivning - skal ligestilles med byer, hvor håndtering af grundvand ifølge lovforslaget skal ske efter en model, hvor kommunen er pålagt at udpege de oversvømmelsestruede områder, hvorefter forsyningen er forpligtet til at foretage den samfundsøkonomiske konsekvensberegning af en eventuel grundvandssænkning.

Sammenhængende sommerhusområder bør ligestilles med tættere bebyggelse

Grundejerforeningernes anmodning om ændring af lovforslaget skyldes, at sammenhængende sommerhusområder ikke nævnes specifikt i lovforslaget. Det opfatter sommerhusgrundejerforeningerne som en markant fejl, da sommerhusområderne repræsenterer en stor samfundsøkonomisk værdi, som har krav på samme opmærksomhed fra kommune og forsyning vedrørende grundvandssænkning i truede områder, som byområder i kommunerne har.

Ifølge lovforslaget forventes det, at størsteparten af de påkrav/tilladelser, der gives til håndtering af grundvandet i byområder, vil blive givet som en del af kollektive løsninger, som spildevandsforsyningsselskaberne forpligtes til at udføre. Sommerhusområderne bør omfattes af disse kollektive løsninger, da det vil være den mest optimale samfundsøkonomiske løsning.

Både Kommunernes Landsforening og vandselskabernes brancheforening, DANVA, fremhæver netop ifølge lovforslaget, at det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt – i områder med tættere bebyggelse - at håndtere det terrænnære grundvand i kollektive løsninger. Grundejerforeningerne mener som nævnt, at sammenhængende sommerhusområder hører hjemme i kategorien tættere bebyggelse.

De store nedbørsmængder med det stigende antal oversvømmelser, vi har set de senere år, samt de forudsagte grundvandsstigninger betyder, at der skal gøres en kollektiv indsats for mere effektiv bortledning af drænvand og sænkning af grundvandsstanden. Dette bør - ud over byområder - også omfatte den form for tættere bebyggelse, som sammenhængende sommerhusområder reelt er udtryk for.

Store samfundsøkonomiske værdier i sommerhusområderne

Når sommerhusgrundejerforeningerne ønsker en lovgivningsmæssig ligestilling med byområder, hvad angår håndtering af terrænnært grundvand, hænger det som sagt primært sammen med beskyttelsen af de store værdier, sommerhusområderne repræsenterer. Den enkelte grundejer har ingen mulighed for lokalt hverken teknisk eller økonomisk at håndtere det stigende grundvand, som de kommende års stigende nedbør vil medføre.

I punktform kan sommerhusområderne øgede betydning lokalt og på landsplan opridses på følgende måde:

- Sommerhusområder repræsenterer samlet meget store værdier, som kan være truet af stigende mængder regnvand.
- Sommerhusområder er i stigende grad vækstdynamo (turisme) for udviklingen i mange kommuner.
- Sommerhusområderne kan sammenlignes med tæt bebyggede byområder, hvorfor truslen fra stigende grundvand er den samme som i byer.
- Sommerhusområder har lige så stort et behov for klimasikring mod oversvømmelse som byområder, da der falder lige så meget regn i sommerhusområder som i bymæssige bebyggelser.
- Sommerhusområders håndtering af terrænnært grundvand kan ikke overlades til mindre lokale initiativer, der risikerer at modarbejde hinanden. Derfor behov for kollektive afvandingsløsninger styret af kommune og forsyning.
- Sommerhusområderne i de fleste egne af landet vokser i de kommende år, fordi kommunerne har udlagt nye områder til sommerhuse. Og stadig udlægger nye områder.

Fakta om sommerhusområdet på Sydfalster

Dette høringssvar er udarbejdet af 11 sommerhusgrundejerforeninger på Sydfalsters østkyst – jf. Bilag A. I foreningernes område er der ca. 8.000 sommerhuse beliggende stort set sammenhængende langs Falsters sydlige østkyst. Dette svarer til en middelstor provinsby. Andre steder i landet er der endnu større sammenhængende sommerhusområder, som udgør en endnu større bymæssig boligbebyggelse.

En meget stor del af sommerhusbebyggelsen er opført fra 1960, og der opføres stadig nye sommerhuse. I øjeblikket er der planlagt etablering af ca. 750 nye sommerhuse i Marielyst-området.

En meget stor del af sommerhusgrundene ligger i kote 0 eller derunder. Det betyder, at der er en høj grundvandstand. Sommerhusområdet er ifølge Klimaplanen spildevandskloakeret med tag- og regnvand til nedsivning. Det fungerer godt i den sandede undergrund under normale nedbørsforhold. Men ved ekstreme regnmængder, kan overfladevandet ikke ledes væk hurtigt nok.

Flere steder i området er der drænet og afledning af drænvand via transporthovedledninger, som Guldborgsund Forsyning drifter. Mens der primært i de ældste sommerhusområder slet ingen dræn er, hvilket skaber store problemer ved store nedbørsmængder. Transporthovedledninger leder vandet til hovedkanalerne, hvorfra det pumpes via Bøtø Nor Landvindingslag ud i Guldborgsund.

Som følge af klimaændringerne med større mængder regnvand og forventede endnu større regnmængder samt opstigende grundvand - og allerede nu oftere oversvømmelser i området - samt en utilstrækkelig infrastruktur til afledning af overfladevand, er der behov for sikring af området med udbygning af infrastrukturen til bortledning af regnvand og terrænnært grundvand.

Grundejerforeningerne mener, at klimatilpasning og herunder udbygning af infrastrukturen skal forankres hos kommune og forsyningsselskab, i vores tilfælde Guldborgsund Kommune og Guldborgsund Forsyning, som med deres respektive kompetencer skal påtage sig det fulde ansvar og stå i spidsen for projektet for at sikre eksisterende værdier og udvikling af området.

Kun i det regi er der viden, dokumentation og kompetence til, at der kan planlægges og etableres en løsning med en samlet kapacitet, der i sin helhed, er i balance. At placere opgaven her understøtter også hvad KL og DANVA peger på – at det terrænnære grundvand skal håndteres i en kollektiv løsning, hvor det samfundsøkonomisk er mest hensigtsmæssigt.

Det er derfor bydende nødvendigt, at lovforslaget ændres således, at kommuner/forsyninger pålægges at varetage disse store infrastrukturprojekter forårsaget af klimaændringer samt at drifte disse – også i sammenhængende sommerhusområder.

Ønsker foretræde

Som opfølgningen på dette høringssvar anmoder de 11 grundejerforeninger på Sydfalster tillige om foretræde for det pågældende udvalg, når lovforslaget er fremsat i Folketinget med henblik på at uddybe foreningernes synspunkter. Alternativt er udvalget mere end velkomment til at besigtige forholdene og den nuværende infrastruktur.

11 grundejerforeninger på Sydfalster.

Fortsat ønske om fleksibel afhentningsordning

Grundejerforeningerne i Marielyst og Gedesby arbejder fortsat p, at genindføre den fleksible afhentningsordning for affald, hvor grundejerne kan vælge forskellige antal årlige afheneringer af affald.

Sidste efterår havde de 11 grundejerforeninger i Marielyst og Gedesby et evalueringsmøde med renovationselskabet Refa. Mødet drejede sig primært om den nye orsning for affaldshåndtering, der blev gennemført i efteråret 2023.

På mødet var der især fokus på afskaffelsen af den fleksible afhentningsordning, som bortfaldt med den nye ordnings implementering, plastsækken til plast og de nye, tunge renovationsbilers kørsel på vores veje.

Fleksibel ordning

Refa havde dengang ingen planer om at genindføre den fleksible afhentningsordning for sommerhuse, og plastsækken skulle være et overgangsfænomen, som kun skal være i drift indtil en ny ordning om produktansvar implementeres. Det sker formentlig i løbet af det kommende efterår.

I løbet af maj-juni har grundejerforeningerne igen evalueringsmøde med Refa, og her vil fokus være på de samme ting igen. Her vil grundejerforeningerne igen pege på, at en fleksibel ordning genindføres. Det vil sige, at man som grundejer kan vælge mellem forskellige ordninger om antal tømninger i løbet af et år.

Digehilsen til grundejerne

Vær opmærksom på en række specifikke forhold omkring vedligeholdelse af diget ud til Østersøen.

De 11 grundejerforeninger i Marielyst og Gedesby har etableret et samarbejdsudvalg med Det Falsterske Dige, hvor man efter behov kan udveksle erfaringer og debattere aktuelle emner, som strækker sig dels ud over de 11 grundejerforeningers og dels digelagets interesseområder.

I det her nummer af Marielyst Grundejerforenings nyhedsbrev deler digelaget en række informationer rettet mod grundejerne. Blandt andet lyder det:

Redningsskilte forkert opsat

Digelaget har ventet længe på at redningsskiltene blev sat op, og nu er det endelig sket. Skiltene er opsat ved digekronen. Vi kan alle have en mening om, hvorvidt de står det rigtige sted, men ifølge kommunen har de tidligere skilte været placeret forkert. Ifølge de såkaldte GIS-kort, der anvendes til sådan et formål, er skiltene nu rigtigt placeret.

Renovering af handicapramperne er udsat

Digelaget har haft en forespørgsel hos kommunen, hvornår handicapramperne bliver renoveret, så de lever op til de standarder, som er foreskrevet. Kommunen har ingen penge i 2025, så vi må vente med tålmodighed til 2026.

Halm på forklitten

Digelaget vil som et forsøg udlægge halm på forklitten forskellige steder her i foråret, for at se om det kan hjælpe på at mindske nedbrydningen af det vigtige græs på klitten.

Bænke er forbudt

Digelaget vil bede jer om ikke at opsætte bænke i forklitten. For det første er det forbudt og for det andet vil det nedbryde græsset på grund af slitage. Eventuelle bænke og borde vil blive fjernet.

Digelaget slår det græs, der skal slås

Digelaget har i de senere år oplevet en stigende tendens, at grundejerne er begyndt at slå græs på bagskråning af diget, og videre ned mod vandet. Det græs, der skal slås, skal digelaget nok klare i løbet af sæsonen.

Tid til generalforsamlinger

Marielyst Grundejerforening og Marielyst Vandværk holder begge generalforsamlinger i løbet af maj.

Så er det ved at være generalforsamlingernes tid. Marielyst Grundejerforening holder – som du allerede ved – generalforsamling på Hotel Nørrevang lørdag den 24. maj kl. 10:00, hvor bestyrelsen håber at se dig. Indkaldelse med dagsorden og regnskab er udsendt til medlemmerne via mail.

Men allerede lørdag den 3. maj kl. 10:00 holder Marielyst Vandværk ordinær og ekstraordinær generalforsamlinger. Det sker også på Hotel Nørrevang kl. 10:00. Dagsorden på vandværkets hjemmeside Marielyst Vandværk > Forside

Det nye fugletårn for enden af Tidselvej. (Foto: Flemming J. Mikkelsen)

Nyt fugletårn et besøg værd

Fugletårnet for enden af Tidselvej har fået helt ny udformning.

Hvis du ikke har besøgt fugletårnet for enden af Tidselvej ud mod fuglereservatet i Bøtø Nor, skulle du aflægge tårnet et besøg. Naturstyrelsen, Guldborgsund Kommune og Pedersdal Grundejerforening har i fællesskab givet tårnet en helt ny og flot udformning, der giver en helt unik mulighed for at iagttage fugle og en smuk natur i Bøtø Nor.